

gemeente
Zoetermeer

Wijkplan Wijkimpact Meerzicht 2025-2030

Kansrijk, veilig en gezond opgroeien in Meerzicht

Inhoud

	Inleiding	3
1	Doelen	5
1.1	Samen werken aan impact	5
2.	Onze werkwijze	7
	We zien dat jeugdigen in Meerzicht in minder gunstige omstandigheden opgroeien.	
3.	Analyse: bepalende factoren	9
3.1	Het Factorenmodel	9
3.2	Focus van onze aanpak	9
4.	Aanpak	13
4.1	Kernaanpakken	13
4.2	Dynamisch Uitvoeringsplan	14
5.	Monitoring	15
5.1	Metten, leren en verbeteren	15
5.2	Monitoring Staat van de Jeugd	15
	Tot slot	17
	Bijlage: Financiën	17

Inleiding

De Staat van de Jeugd laat zien dat jongeren en hun ouders zich verbonden voelen met de wijk Meerzicht maar dat de jeugd opgroeit in minder gunstige omstandigheden. Het project Wijkimpact heeft tot doel dat de jeugd in Meerzicht zo kansrijk, veilig en gezond mogelijk opgroeit. Dit wijkplan beschrijft hoe we deze doelen willen bereiken.

Dat doen we door als partners samen te werken met inwoners, door goede afspraken te maken en de juiste activiteiten te organiseren. In de wijk werken betrokken professionals en vrijwilligers. Ook zijn er veel inwoners die zich inzetten in de wijk door activiteiten te organiseren. Er gebeurt al veel moois, maar er is meer nodig.

1. Doelen

Ons doel is dat de jeugd in Meerzicht zo kansrijk, veilig en gezond mogelijk opgroeit. Dit hoofddoel hebben we opgesplitst in negen subdoelen.

De impact die wij willen bereiken: De jeugd in Meerzicht groeit zo kansrijk, veilig en gezond mogelijk op.

De negen doelen waarop wij ons richten om dit te bereiken:

Kansrijk opgroeien:

- Meer jeugdigen doen mee aan sport, cultuur en vrijwilligerswerk
- Meer jeugdigen hebben werk
- Meer jeugdigen leveren betere prestaties op school

Veilig opgroeien:

- Meer jeugdigen groeien op in een veilig thuis
- Meer jeugdigen groeien op in een veilige wijk en schoolomgeving
- Minder jeugdigen maken zich schuldig aan criminaliteit

Gezond opgroeien:

- Meer jeugdigen gedragen zich gezonder
- Meer jeugdigen hebben een betere fysieke gezondheid
- Meer jeugdigen hebben een betere sociaal-emotionele gezondheid

1.1 Samen werken aan impact

In dit wijkplan staat hoe we samen werken aan impact, welke activiteiten we (blijven) inzetten en wat ervoor nodig is om dat ook goed te doen.

Impactteam

Het impactteam coördineert de uitvoering en volgt de voortgang van dit plan. Het impactteam bestaat uit vertegenwoordiging van de gemeente, samenwerkingspartners uit de wijk, ouders en/of inwoners en jeugdigen. Het team zorgt voor de verbinding met andere partners en inwoners in de wijk en met andere activiteiten en projecten binnen en buiten Meerzicht.

Impactteam:

- Primair Onderwijs
- Jeugdgezondheidszorg
- GGD
- Opvoedadviespunt(InZet)
- GroUp Buurtwerk
- Ouder(s), Jongere(n)
- De stadsmarshal
- Projectleiders gemeente

Als het nodig is, maken de bestuurders van de betrokken organisaties afspraken met elkaar over de uitvoering van het plan. Bij nieuwe initiatieven of ideeën die in de wijk ontstaan, weegt het impactteam op basis van het wijkplan af of deze van meerwaarde zijn voor de wijk.

Volgers

Naast het impactteam is er ook een groep volgers. Zij denken mee over het wijkplan en volgen hoe het gaat. Eén keer per jaar is er een grote bijeenkomst met alle volgers. Dan overleggen we over de ervaringen uit de wijk en passen het plan zo nodig aan.

Volgers:

- Meerpunt Inlooppunt
- Voortgezet Onderwijs
- Samenwerkingsverband passend onderwijs
- Praktijk ondersteuners huisarts jeugd (POH-jeugd) Meerzicht
- Buurtverbinder
- Kinderopvang
- Buurtsportcoach
- Wijkregisseur Meerzicht
- Gemeentelijke beleidsmedewerkers sociaal domein en veiligheid

2. Onze werkwijze

Met Wijkimpact Jeugd Meerzicht werken we impactgedreven: ons doel voor de jeugd is leidend voor wat we doen. Dit is de impact die we als gemeente, partners en inwoners willen maken en daar maken we ons samen sterk voor.

Om impact te kunnen maken hanteren we deze werkwijze:

- We gebruiken het *Factorenmodel*. Het Factorenmodel (Wiering & Stoorvogel 2023; Wiering e.a. 2025) beschrijft hoe risico-, beschermende en versterkende factoren de ontwikkeling en het gedrag van mensen beïnvloeden. Het model laat zien dat deze factoren elkaar wederzijds versterken of verzwakken, waardoor activiteiten op meerdere gebieden nodig zijn om effectief te zijn. We werken binnen dit wijkplan met activiteiten van goede kwaliteit: bewezen effectief of tenminste goed onderbouwd.
- We willen kansrijk, veilig en gezond opgroeien stimuleren door vroegtijdig en preventief activiteiten in te zetten.
- We meten het resultaat van de activiteiten, leren daarvan en passen daar ons plan op aan. Dat maakt de kans op succes groter en het risico op verspilling kleiner.
- Het is duidelijk waar ieders verantwoordelijkheid ligt. Ouders zijn als eerste verantwoordelijk voor een kansrijke, veilige en gezonde opvoeding van hun kinderen. Als er extra hulp nodig is, bieden we ondersteuning die past bij de behoefte van het gezin. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente om activiteiten te organiseren die aansluiten bij andere projecten. De gemeente neemt de leiding om het geheel goed te organiseren.
- Om ons werk zo goed mogelijk te kunnen doen, leren we elkaar en elkaars aanbod goed kennen en onze signalering en toeleiding (nog) beter te maken.
- Bij alle activiteiten letten we er goed op dat iedereen mee kan doen. We hebben extra aandacht voor verschillen tussen mensen en voor hoe culturen een rol spelen. Zo zorgen we dat alle ouders en kinderen in Meerzicht mee kunnen doen aan activiteiten die passen bij hun leven. We gebruiken ook de kennis en ervaring van ouders en kinderen om de activiteiten beter en toegankelijker te maken.
- We gebruiken kennis uit onderzoek, informatie uit de wijk, ervaring van professionals en ervaring van ouders en kinderen. Zo zorgen we dat onze manier van werken goed is en past bij Meerzicht.

3. Analyse: bepalende factoren

We richten ons met Wijkimpact Jeugd Meerzicht op die factoren die het meest bepalen of kinderen en jongeren kansrijk, veilig en gezond kunnen opgroeien. Het Factorenmodel helpt bij het selecteren van bepalende factoren.

3.1 Het Factorenmodel

Het *Factorenmodel*¹ laat zien welke dingen belangrijk zijn voor kinderen en hoe die met elkaar te maken hebben. Het laat dus zien welke factoren onze doelen beïnvloeden en hoe factoren elkaar beïnvloeden. Het is gemaakt op basis van internationale wetenschappelijke literatuur. Binnen het model wordt gekeken naar risico-, beschermende en versterkende factoren. Risicofactoren maken het lastiger voor kinderen, zoals armoede, huiselijk geweld of problemen bij ouders. Beschermende factoren helpen kinderen om met deze moeilijke dingen om te gaan. Bijvoorbeeld steun van familie of vrienden, goede opvoedvaardigheden van ouders en veerkracht bij kinderen. Versterkende factoren zijn extra dingen die kinderen helpen om goed op te groeien. Ze verminderen niet alleen de negatieve effecten van risicofactoren, maar helpen ook op zichzelf, zoals goede taalbeheersing, contact met anderen en sociaal-emotionele vaardigheden.

Het model laat bijvoorbeeld zien dat psychische problemen van ouders gevolgen kunnen hebben voor de kwaliteit van de gehechtheidsrelatie (relatie tussen ouder en kind), het cognitief functioneren en de fysieke ontwikkeling van kinderen². Ook laat het model zien welke problemen eerst komen en welke later. Zo kan alcoholgebruik tijdens de zwangerschap bijvoorbeeld later zorgen voor psychische problemen van kinderen³. Informatie

over de verbinding tussen factoren laat zien dat psychische problemen bij ouders de kans op sociaal-emotionele problemen bij kinderen vergroot, doordat de problemen van ouders hun opvoedgedrag negatief kunnen beïnvloeden⁴. Door dit te weten, kunnen we beter kiezen waar we hulp en steun geven om kinderen te helpen. Zo kunnen we de meeste impact maken voor de jeugd in Meerzicht.

3.2 Focus van onze aanpak

In Meerzicht focussen we op de factoren die in Meerzicht het meest invloed hebben op kansrijk, veilig en gezond opgroeien. Deze factoren zijn onderverdeeld in de clusters ouderschap, opgroeien en in de wijk.

- Factoren rondom ouderschap: opvoeding, taalbeheersing, huiselijk geweld, kindermishandeling, relatie ouders, negatieve levensgebeurtenissen, ouderbetrokkenheid, gehechtheidsrelatie, middelengebruik in het gezin, psychische problemen in het gezin en gezinsfunctioneren
- Factoren rondom opgroeien: stress, klas- en schoolklimaat, pesten, psychische problemen, schoolprestaties, binding met school, crimineel gedrag en omgang met delinquenten, sociale steun en verbondenheid, sociale media en online gedag, sociaal-emotionele vaardigheden, roken en vaperen, middelengebruik, ervaren discriminatie, gedragsproblemen en risicovol gamen

¹ Wiering & Stoorvogel, 2023; Wiering e.a., 2025

² Apter e.a., 2017; Rollè e.a., 2020; Herbert e.a., 2013

³ Solmi e.a., 2021; Popova e.a., 2016

⁴ Cabaj e.a., 2014

- Factoren in de wijk: sociaal-economische positie, armoede, dakloosheid, buurtkenmerken, fysieke gezondheid en bewegen

Deze belangrijkste factoren voor Meerzicht zijn bepaald op basis van wetenschappelijke kennis uit het Factorenmodel, cijfers over factoren uit de Staat van de Jeugd Meerzicht, praktijkkennis van professionals en ervaringskennis van ouders en jongeren. De praktijkkennis en ervaringskennis is verzameld door middel van interviews en bijeenkomsten in de wijk. Zij geven verdere kleuring aan de wetenschappelijke kennis en cijfers.

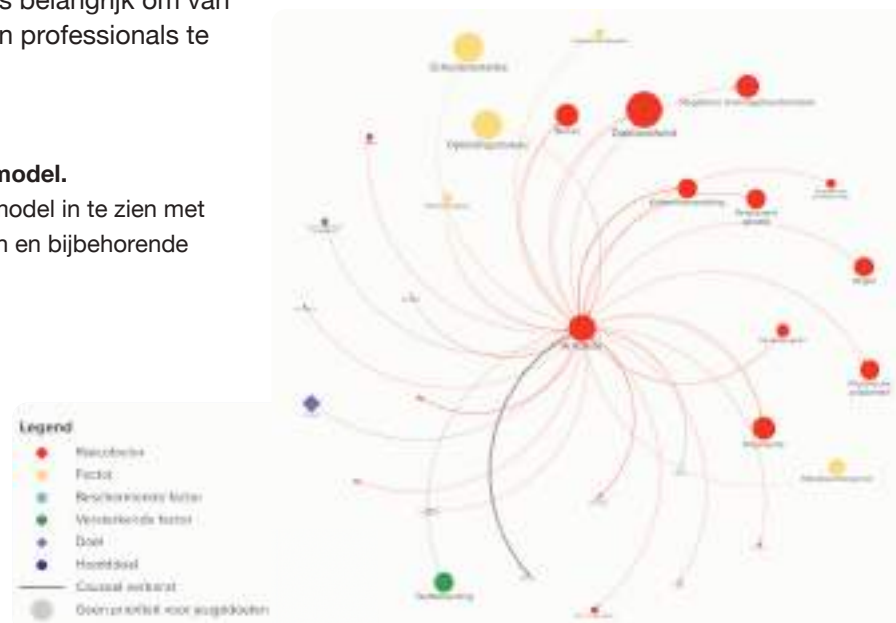
Factoren rondom ouderschap

Factoren rondom ouderschap zijn belangrijk voor hoe kinderen opgroeien. Uit de Staat van de Jeugd komt naar voren dat bijna 40% van de jongeren in Meerzicht aangeeft dat hun ouders zijn gescheiden of uit elkaar zijn, in heel Zoetermeer is dat 28%. Er zijn ook meer meldingen van huiselijk geweld dan in de rest van Zoetermeer (resp. 1,2% t.o.v. 0,7%). Ouders en professionals geven in interviews aan dat zij opvoeding en de relatie tussen ouder en kind als basis zien voor alles. Ze vinden dat ouders soms te weinig grenzen stellen of niet streng genoeg zijn. Minder goede taalbeheersing kan ervoor zorgen dat ouders minder betrokken zijn bij school, minder sociale binding ervaren en niet mee durven of kunnen doen. Onderlinge steun en contact met andere ouders is belangrijk om van elkaar te leren en om tips van professionals te krijgen.

Een selectie uit het Factorenmodel.

Via de hyperlink is het digitale model in te zien met de verbindingen tussen factoren en bijbehorende literatuurreferenties.

Het Factorenmodel laat zien dat de manier waarop ouders opvoeden invloed heeft op de ontwikkeling van zelfvertrouwen en sociale vaardigheden van kinderen⁵. Ook heeft dit invloed op (on)gezond gedrag zoals roken, middelengebruik en risicovol gamen⁶. Mede is er een relatie tussen mentale problemen zoals depressie en angst⁷ en de manier waarop ouders opvoeden. Ouderbetrokkenheid bij taalontwikkeling versterkt de gehechtheidsrelatie en opvoedvaardigheden en daarmee sociaal-emotionele vaardigheden en schoolprestaties bij kinderen. Dit zijn factoren die bijdragen aan een kansrijke ontwikkeling. Problemen bij ouders, zoals psychische klachten of huiselijk geweld⁸, kunnen de opvoeding en gehechtheid moeilijker maken. Een positieve gehechtheidsrelatie en goede opvoedvaardigheden kunnen de negatieve gevolgen van psychische klachten bij ouders of huiselijk geweld voorkomen of beperken⁹. Ook sociale steun kan een beschermende werking hebben bij kindermishandeling, psychische problematiek en stress bij de ouder en de negatieve gevolgen beperken¹⁰. Daarnaast versterkt sociale steun de opvoedvaardigheden van ouders¹¹.

5 Pinguart & Gerke, 2019; Wong e.a., 2021

6 Hiemstra e.a., 2017; Becona e.a., 2012; Schneider e.a., 2017

7 Möller e.a., 2016; Yap & Jorm, 2015

8 Apter e.a., 2017; Cabaj e.a., 2014; Cyr e.a., 2010

9 Le Bas e.a., 2022; Cabaj e.a., 2014; Lo e.a., 2021

10 Campeau e.a., 2020; Lund e.a., 2018

11 Heberle e.a., 2014

Factoren rondom opgroeien

In de Staat van de Jeugd Meerzicht staat dat jongeren in Meerzicht vaker sigaretten of e-sigaretten (vaper) gebruiken dan jongeren in heel Zoetermeer (resp. 13% en 9%). 24% Van de jongeren in Meerzicht dronk alcohol in de afgelopen vier weken en 25% gamt minstens 3 uur per dag. 16% van de jongeren geeft aan vaak, meestal of de hele tijd zenuwachtig te zijn. 8,4% van de jongeren heeft psychische problemen zoals angst of depressie en 17% heeft suïcidegedachten (gehad). Iets meer jongeren krijgen jeugdhulp dan in heel Zoetermeer (resp. 21% en 17%). Kinderen in Meerzicht scoren op de centrale eindtoets gemiddeld lager, ook krijgen minder kinderen een schooladvies voor havo of vwo dan in heel Zoetermeer (resp. 28% en 42%).

Jongeren, ouders en professionals vertellen dat mentale problemen te maken hebben met stress, pesten en discriminatie. Zij geven aan dat mentale problemen invloed hebben op schoolprestaties.. Daarbij noemen zij dat goede onderlinge relaties kunnen helpen, maar ook dat de school kan helpen om beter te presteren. Ook noemen zij online gedrag als een risico en dat ouders hier weinig zicht op hebben.

Het Factorenmodel laat zien dat ongezond gedrag van jeugdigen, zoals roken en vaperen, alcoholgebruik en risicovol gamen samenhangt met verminderde schoolprestaties, crimineel gedrag en mentale gezondheidsproblemen¹². Mentale gezondheidsproblemen zoals stress, angst en depressie beïnvloeden bijvoorbeeld schoolprestaties¹³. Sociaal-emotionele vaardigheden, sociale steun en verbondenheid en opvoedvaardigheden van ouders kunnen de negatieve effecten beperken, en ook ongezond gedrag, mentale gezondheidsproblemen en crimineel gedrag voorkomen¹⁴. Ook het ervaren van discriminatie hangt samen met ongezond gedrag zoals alcoholgebruik, en verder met mentale gezondheid en minder sociale verbondenheid¹⁵.

12 Chaiton e.a., 2009; Paulus e.a., 2018; Edbrooke-Childs & Deighton, 2021

13 Edbrooke-Childs & Deighton, 2021

14 Hiemstra e.a., 2017; Stanesby e.a., 2019; Yap e.a., 2017; King e.a., 2019; Mihara e.a., 2017; Hoeve e.a., 2009

15 Gilbert & Zemore, 2016; Lund e.a., 2018; Tirana e.a., 2019

16 Lund e.a., 2018; Adjei e.a., 2021; Metcalfe e.a., 2011; Taquette & Monteiro, 2019; Nieuwenhuis & Hooimeijer, 2015;

Berhe e.a., 2020; O'Donoghue e.a., 2018; Pratt & Cullen, 2005; Brujnsma e.a., 2013

17 *Brisson e.a., 2020*

18 Walls & Pellerin, 2020; Cabaj e.a., 2014; Hardyns e.a., 2018

19 Ivey e.a., 2015

20 Campeau e.a., 2020; Chandler e.a., 2020

21 Pratt & Cullen, 2005. Jacoby, 2017.

Factoren in de wijk

In Meerzicht leeft meer dan één op de vijf gezinnen met kinderen onder de armoedegrens, dat is veel meer dan in andere wijken (één op de 10) volgens de Staat van de Jeugd Meerzicht. Ook wonen meer gezinnen in kleinere woningen dan in andere wijken van Zoetermeer (resp. 39% en 20%). De wijk heeft wel veel groen en sport- en speelvoorzieningen. Toch voelt bijna de helft van de inwoners zich soms of vaker onveilig in de wijk (resp. 45% en 28%).

Ouders, jongeren en professionals zeggen dat armoede stress geeft en meedoen bemoeilijkt. Ze zijn blij met groen en voorzieningen, maar missen veilige plekken om elkaar te ontmoeten. Een stabiele en veilige omgeving vinden zij heel belangrijk, maar zij ervaren een gevoel van onveiligheid in de wijk.

Het Factorenmodel laat zien dat armoede, schulden en de sociaal-economische positie van het gezin of van de wijk impact hebben op kansrijk, veilig en gezond opgroeien. Het heeft bijvoorbeeld invloed op schoolprestaties, mentale en fysieke gezondheid, ongezond gedrag, bewegen, crimineel gedrag, huiselijk geweld en mee kunnen doen in de maatschappij¹⁶. Stress door armoede¹⁷ speelt hierbij een rol. Sociale steun en verbondenheid, sociaal-emotionele vaardigheden en opvoeding van ouders kunnen de negatieve effecten verminderen¹⁸. Naast armoede in de buurt kunnen ook andere kenmerken een positief en negatief effect hebben op de ontwikkeling van kinderen. Zo hangt criminaliteit in de buurt samen met depressie¹⁹ en hangen sociaal-economische buurtdeprivatie en problemen met huisvesting samen met kindermishandeling²⁰. Ook hier kunnen sociale verbinding en steun en de aanwezigheid van voorzieningen in de wijk deze negatieve invloed beperken²¹.

4. Aanpak

Op basis van de factoren (zie vorig hoofdstuk) kiezen we welke activiteiten we het beste kunnen ondernemen. Dit doen we in samenhang, want factoren staan niet los van elkaar en activiteiten kunnen bijdragen aan meerdere factoren. Ook letten we op de hoeveelheid: is er voldoende aanbod voor alle ouders en jeugdigen die dit nodig hebben?

Er gebeurt al veel in Meerzicht. Wat goed werkt blijven we doen, versterken we of breiden we uit. Activiteiten die niet genoeg opleveren voor jeugdigen verbeteren we waar het kan. We stoppen als het blijvend niet genoeg oplevert. We breiden de aanpak uit met activiteiten die ergens anders hun effect hebben bewezen of veelbelovend zijn.

Daarbij stemmen we onze aanpak af op basis van onze afgesproken werkwijze (hoofdstuk 2) en de inbreng van betrokken partners.

De aanpak is ontworpen op basis van onze strategie (hoofdstuk 2), zodat de aanpak goed doordacht is en past bij Meerzicht. De aanpak is samen met betrokken partners in Meerzicht ingevuld en verder aangescherpt. Activiteiten en innovaties die we inzetten, zijn minimaal theoretisch goed onderbouwd, maar activiteiten die uit onderzoek effectief zijn gebleken hebben onze voorkeur. Ook hebben activiteiten met een brede impact op meerdere bepalende factoren voorkeur boven activiteiten met impact op een enkele factor. Voor het ontwerp van de aanpak is gebruik gemaakt van verschillende kennisbronnen:

- Wetenschappelijke kennis uit het Factorenmodel over de werking en samenhang van factoren
- Kennis over wat werkt op de bepalende factoren, van onderzoeksinstellingen en landelijke kennisinstituten zoals NJi en Movisie, waaronder databanken effectieve interventies, kennisdossiers en onderzoek naar effectiviteit van activiteiten
- Kennis over de huidige situatie en praktijk in Meerzicht

- Inzichten en afwegingen van betrokken partners in verdiepende sessies

Dynamische aanpak wijkplan

Niet alle activiteiten kunnen vanaf het begin worden ingezet en ook niet altijd meteen in de benodigde hoeveelheid. Dit is afhankelijk van benodigde tijd, financiering, samenwerking en signalering en toeleiding. Nieuwe ideeën hebben tijd nodig om te ontwikkelen en tijdens de uitvoering van het wijkplan kunnen inzichten en activiteiten, die elders succesvol zijn, ook toegepast worden in Meerzicht. Omdat we tijdens de uitvoering uitkomsten meten, samen leren en verbeteren, hebben we ruimte voor deze ontwikkelingen en kunnen we steeds beter onze doelen voor de jeugd in Meerzicht waarmaken.

4.1 Kernaanpakken

Onze wijkaanpak bestaat uit 3 kernaanpakken die onderling sterk met elkaar verbonden zijn.

1. Een fijn thuis
2. Samen opgroeien
3. Gezond en veilig in de wijk

Kernaanpak 1 Een fijn thuis

Een sterke basis thuis zorgt voor een kansrijke, veilige en gezonde ontwikkeling van kinderen en jongeren. We versterken de gehechtheidsrelatie en opvoedvaardigheden van alle ouders, en we zetten in op een gezond gezinsfunctioneren. In Meerzicht gebeurt dit bijvoorbeeld tijdens contactmomenten die ouders al hebben, zoals bij de verloskundige, jeugdgezondheidszorg en inlooppunten.

Daarnaast zetten we met deze kernaanpak programma's in zoals CenteringZwangerschap, opvoedcursussen zoals Babytijd en Beter omgaan met Pubers en Home-Start. In deze kernaanpak werken we ook aan ouderbetrokkenheid bij de taalontwikkeling en het onderwijs van hun kinderen. In Meerzicht werken we al samen aan een taalstimulerende omgeving voor kinderen met de jeugdgezondheidszorg, scholen, kinderopvang en Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) en onze taalprogramma's voor volwassenen. We versterken deze basis met meer aanbod van programma's zoals de Voorleesexpress en Samen Leren.

Psychische problemen of middelenmisbruik van ouders, huiselijk geweld, armoede, schulden of andere negatieve levensgebeurtenissen die thuis kunnen spelen hebben grote impact op de ontwikkeling van kinderen. We proberen dit altijd te voorkomen en anders de negatieve gevolgen ervan zoveel mogelijk te beperken door ouders extra te ondersteunen zodat zij zelf verder kunnen. Dit doen we in deze kernaanpak door de inzet of uitbreiding van programma's VIPP-SD, Invest in Play en Ouderschap na Scheiding. Een aandachtspunt dat we hierbij zien en willen oppakken is de samenwerking tussen hulp die volwassenen krijgen, bijvoorbeeld GGZ, en ondersteuning voor hun kinderen.

Bij laagdrempelige hulp bij schulden of geldvragen gaan we gebruik maken van methoden zoals Samen Oplopen of Thuisadministratie met vrijwilligers. Ook onderzoeken we of het gemeentelijke loket fysiek in Meerzicht kan komen. Verder kijken we naar regelingen zoals WMO, minimaregelingen of kinderopvang op Sociaal Medische Indicatie. We willen ervoor zorgen dat deze regelingen voldoende inwoners bereiken en, waar dit nodig is, om meer mensen te bereiken of meer effect te behalen, anders worden ingericht.

Kernaanpak 2 Samen opgroeien
We stimuleren dat kinderen en jongeren zichzelf goed kunnen ontwikkelen, zich mentaal gezond voelen, goed presteren op school, gezonde keuzes kunnen maken als het bijvoorbeeld gaat om middelengebruik of sociale media en dat zij opgroeien met helpende sociale relaties. Dit doen we door het versterken van sociaal-emotionele vaardigheden van alle kinderen met programma's zoals PAD of de Kanjertraining.

Niet alle jeugdigen ontwikkelen zich vanzelf positief en kunnen problemen ervaren. Sommige jongeren hebben te maken met extra uitdagingen, thuis of bij zichzelf. Zij hebben bijvoorbeeld te maken met pesten, discriminatie, psychische problemen, stress of middelengebruik. Ook kunnen zij thuis te maken hebben met armoede of schulden en problemen van hun ouders. In deze kernaanpak bieden wij voor deze jongeren speciale ondersteuning via programma's, zoals Alles Kidzzz, Grip op je Dip, Billy Boem, Dappere Dino's, KIES, VRIENDEN en MAZL.

Om discriminatie tegen te gaan, ontwikkelen we ook een breed gedragen werkwijze op dit thema die past bij de wijk Meerzicht. Hiervoor zoeken wij aansluiting bij gemeentelijk beleid wat hieraan bijdraagt.

Kernaanpak 3 Gezond en veilig in de wijk
Om jongeren te stimuleren zich in te zetten in de wijk en zichzelf te ontwikkelen zetten we programma's in zoals Young Leaders. Jeugdigen die zelf bijdragen aan onveiligheid door (beginnend) crimineel gedrag bieden wij perspectief met programma's als BASTA!, 'Alleen jij bepaalt wie je bent', Vertrektraining en Move2Learn. Gezond gedrag van jeugdigen stimuleren we met Gezonde School en een effectieve ketenaanpak (IZA) 'kind naar gezond gewicht'. Om middelengebruik te voorkomen of verhelpen zetten we activiteiten in, zoals programma's van het Trimbos Instituut.

4.2 Dynamisch Uitvoeringsplan
Het impactteam werkt samen aan het implementeren van de activiteiten uit de kernaanpakken. Zij doen dit met het 'Dynamisch Uitvoeringsplan'. In dit plan zijn de drie kernaanpakken vertaald naar concrete activiteiten met afspraken over de uitvoering, budget en bereik. Het impactteam neemt een fasering op in het plan en stelt deze regelmatig bij. Activiteiten zijn gekozen omdat zij effectief bij kunnen dragen aan een verandering op bepalende factoren en daarmee op doelen. Het impactteam weegt fasering daarom onderbouwd af in relatie tot deze impact en laat zich niet (alleen) leiden door wat haalbaar is.

5. Monitoring

Zoals eerder genoemd in het hoofdstuk **Werkwijze**, meten we het resultaat van de activiteiten, leren daarvan en passen ons plan daarop aan. Dat maakt de kans op succes groter en het risico op verspilling kleiner.

5.1 Meten, leren en verbeteren

Voor elke activiteit wordt het beoogde effect gedefinieerd, de manier waarop dit gemeten wordt en met welk instrument. Vervolgens worden resultaten, leerpunten en verbeteringen bijgehouden. Het impactteam bespreekt deze uitkomsten tijdens MLV-werksessies (Meten, Leren, Verbeteren).

Tijdens deze sessies worden punten besproken die kunnen leiden tot verbeteringen van de aanpak. Daarnaast bespreekt het impactteam minstens één keer per jaar de Staat van de Jeugd. Ze bekijken dan hoe de ontwikkelingen in de data, die in de Staat van de Jeugd zichtbaar zijn, passen bij de activiteiten en uitkomsten van het plan.

5.2 Monitoring Staat van de Jeugd

Met de jaarlijkse cijfers uit de Staat van de Jeugd Meerzicht volgen we de ontwikkeling op de doelen van Wijkimpact: de jeugd in Meerzicht groeit zo kansrijk, veilig en gezond mogelijk op. Doordat we in de uitvoering blijven meten, leren en verbeteren kunnen we steeds beter en meer bijdragen aan deze doelen.

De meest relevante en op dit moment beschikbare cijfers staan hieronder opgenomen. Niet op alle bepalende factoren (zie hoofdstuk 3) worden cijfers verzameld. In de looptijd van het project kunnen relevante nieuw beschikbare cijfers worden toegevoegd.

Factor	Indicator	2024*
Taalbeheersing	Aandeel peuters (2,5 tot 4 jaar) met VVE-indicatie (voor- en vroegschoolse educatie)	31,2%
Schoolprestaties	Aandeel leerlingen in groep 8 met een schooladvies voor havo of vwo	27,5%
Voortijdig schoolverlaten	Aandeel voortijdig schoolverlaters	3,1%
Bewegen	Aandeel 10- t/m 14-jarigen dat lid is van een sportvereniging	36%
Stimulerende sociale omgeving	Aantal kinderen (2,5 t/m 4 jaar) met reguliere kinderopvang	43,1%
Armoede in het gezin	Aandeel huishoudens met kinderen dat opgroeit in een gezin met een inkomen tot 110% van het sociaal minimum	21,1%
Schulden	Aandeel huishoudens met problematische schulden	13%
Relatiebreuk	Aandeel 13- t/m 16-jarigen dat aangeeft dat hun ouders gescheiden of uit elkaar zijn	39,9%
Huiselijk geweld	Aandeel inwoners dat een melding deed van huiselijk geweld bij Veilig Thuis	1,2%
Opleidingsniveau	Aandeel inwoners met een laag opleidingsniveau	32%

Factor	Indicator	2024*
Criminaliteit in de buurt	Aandeel inwoners dat zich soms of vaker onveilig voelt in de buurt	44,5%
Alcoholgebruik	Aandeel 13- t/m 16-jarigen dat alcohol dronk in de afgelopen 4 weken	24%
Vapen en roken	Aandeel 13- t/m 16-jarigen dat aangeeft te roken en/of vapen	12,9%
Gewicht	Aandeel 10/11-jarigen met overgewicht	31%
Stress	Aandeel 13- t/m 16-jarigen dat aangeeft vaak, meestal of voortdurend zenuwachtig te zijn	16,2%
Psychische problemen	Aandeel 13- t/m 16-jarigen met psychische problemen zoals angst of depressie	8,4%
Suicide	Aandeel 13- t/m 16-jarigen met suïcidegedachten in het afgelopen jaar	17%
Jeugdhulp	Aandeel 0- t/m 17-jarigen met jeugdhulp	21%

* Het jaar van publicatie van de Staat van de Jeugd Meerzicht. Getoonde cijfers dateren van maximaal enkele jaren daaraan voorafgaand

Tot slot

Het wijkplan geeft een stevige basis. Het legt de theorie en kennis vast over hoe jeugdigen in Meerzicht zo kansrijk, veilig en gezond mogelijk kunnen opgroeien. In het dynamisch uitvoeringsplan wordt de vertaling gemaakt naar concrete activiteiten met afspraken over de uitvoering.

Achter dit proces staan enthousiaste medewerkers, organisaties, ouders en vrijwilligers die zich actief inzetten. Samen zetten zij de activiteiten uit het plan in beweging, leren ze onderweg en passen ze aan waar nodig. Zo zetten we kennis en plannen om in acties die échte impact hebben op het leven van de jeugd in de wijk.

Bijlage: Financiën

Wijkimpact is onderdeel van het Gebiedsprogramma Meerzicht. Om de activiteiten uit het Dynamisch Uitvoeringsplan te kunnen realiseren, gebruikt de gemeente voornamelijk de volgende regelingen en budgetten:

- Budget preventieve jeugdhulp)
- Budget GALA/IZA
- Ontwikkelperspectief Meerzicht en het hieraan verbonden budget voor Wijkimpact
- Sociaal innovatiefonds en het hieraan verbonden budget voor Wijkimpact

Colofon

Contact

Gemeente Zoetermeer
Postbus 15
2700 AA Zoetermeer

Telefoon: 14079

E-mail: WijkimpactJeugdMeerzicht@zoetermeer.nl

Website: www.zoetermeer.nl

Productie: Impactpunt, Afdeling Onderzoek en Statistiek, Project Wijkimpact Jeugd Meerzicht

Vormgeving: GBE Creative Agency

Afbeeldingen: Gemeente Zoetermeer, Patricia Reports (fotograaf)

Wijkimpact Jeugd Meerzicht is een project dat wordt gefinancierd vanuit het Programma Sociale Innovatie van de gemeente Zoetermeer. Het project is onderdeel van het Gebiedsprogramma Meerzicht.

De gemeente Zoetermeer is voor de uitvoering van dit project aangesloten bij het gangmakerstraject Impact in de Wijk van het Nederlands Jeugd Instituut (NJI). In dit traject werken wij samen met de gemeenten Rotterdam, Amersfoort en Helmond aan een effectieve, preventieve wijkaanpak.

Verantwoordelijk wethouder: Véronique Frinking

Projectmanagers: Bianca Das, Jolanda Jansen

Augustus 2025

